

GRUND- OG NÆRHEDSNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

9. oktober 2013

Forslag til Europaparlamentet og Rådets afgørelse om en EU-garanti til Den Europæiske Investeringsbank mod tab i forbindelse med finansieringstransaktioner til støtte for investeringsprojekter uden for unionen, KOM (2013) 293

1. Resumé

Kommissionen har fremsat et forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse vedrørende EU-garantier til Den Europæiske Investeringsbank (EIB) mod tab i forbindelse med finansieringstransaktioner til støtte for investeringsprojekter uden for unionen, KOM (2013) 293.

Forslaget fastsætter rammerne for EIB's eksterne investeringsmandat, herunder et øvre loft for EIB's finansieringstransaktioner i perioden 2014-20 på 28 mia. EUR, jf. hertil gennemførelse af den flerårige finansielle ramme for EU's budget. Desuden indeholder afgørelsen en liste over lande uden for EU, der er potentielt støtteberettiget til EIB-finansiering.

Forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser.

2. Baggrund

Den Europæiske Investeringsbank (EIB) blev etableret i 1958. EIB's formål er at bidrage til integration, balanceret udvikling og økonomisk og social samhørighed blandt medlemslandene ved at stille lån og garantier til rådighed for projekter. Ved lån og garantistillelse uden for EU opererer banken under aftaler indgået under de europæiske udviklings- og samarbejds politikker. EIB bidrager bl.a. til gennemførelse af politikken for udviklings-samarbejde, jf. Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 209.

EIB har tre ledende organer. Det første er styrelsesrådet, der består af ministre fra dansk side erhvervs- og vækstministeren. Det andet er bestyrelsen, hvor hvert EU-land og Kommissionen har et medlem. Bestyrelsen afholder ca. 10 bestyrelsesmøder årligt, hvor lånesagerne godkendes. Endelig har direktionen som det sidste ledende organ ansvaret for den daglige ledelse. Den består af præsidenten Werner Hoyer og af 8 vicepræsidenter. Udover disse organer har EIB et revisionsudvalg, som efterprøver, at EIB's forretninger er udført i overensstemmelse med gældende regler og at dens bøger er rigtig ført.

Den Europæiske Union yder en budgetgaranti til Den Europæiske Investeringsbank (EIB), der dækker risici af statslig eller politisk karakter i forbindelse med de af Bankens finansieringstransaktioner, der gennemføres uden for EU. Budgetgarantien vedrører dermed det eksterne investeringsmandat for EIB.

Der er væsentligt højere risici forbundet med långivning til tredjelande end til EU-lande generelt. Derfor er EU-garantier i forbindelse med EIB's transaktioner uden for EU nødvendige, hvis Banken skal honorere sin forpligtelse til at sikre passende sikkerhed for alle dens lånetransaktioner og mere overordnet behovet for at sikre EIB's kreditværdighed. Det sidste er væsentligt i forhold til at sikre, at EIB også fremadrettet vil kunne tilbyde billig finansiering til EU-medlemslandene.

Det skal i den forbindelse særligt bemærkes, at den nyligt vedtagne kapitaludvidelse af EIB primært giver mulighed for at øge bankens långivning inden for EU, men ikke i tredjelande.

EU-garantien har således en central betydning for EIB's mulighed for at tilbyde finansiering i tredjelande.

EU-garantiens dækning og de vilkår, der knytter sig til den, har været fastsat i afgørelser truffet af Europa-Parlamentet og Rådet. Den seneste afgørelse om EIB's finansieringstransaktioner uden for EU i perioden 1. februar 2007 til og med 31. december 2013 blev vedtaget ved Europa-Parlamentet og Rådets afgørelse nr. 1080/2011 af 25. oktober 2011.

Såfremt EU ophører med at stille garantier, vil det medføre, at EIB trækker sig ud af flere lande, og at finansieringsomkostningerne til investeringsprojekter i disse lande stiger kraftigt. Dette anses ikke som ønskværdigt. På den baggrund har Europa-Kommissionen stillet forslag til en ny afgørelse, der omfatter en EU-garanti for EIBs eksterne finansieringstransaktioner for perioden 1. januar 2014 til og med 31. december 2020.

Hjemmelsgrundlaget for forslaget er artikel 209 og 212 i TEUF.

3. Formål og indhold

EIB's hovedopgave består i at finansiere investeringer i EU. En mindre del af udlånsmidlerne finansierer dog investeringer i tredjelande, herunder kandidatlande.

Dette gør det muligt at supplere EU's budgetmidler, der er tilgængelige for eksterne regioner, med EIB's finansielle styrke til fordel for de berørte tredjelande. EIB bidrager via sine finansieringstransaktioner til EU's generelle principper og politiske målsætninger i forhold til tredjelande.

Der lægges op til, at loftet for EIB finansieringstransaktioner under EU-garantien i hele perioden 2014-20 ikke må overstige 28 mia. EUR. Loftet opdeles i et fast loft på 25 mia. EUR og et supplerende beløb på 3 mia.

EUR, som frigives efter en midtvejsevaluering. Det faste loft opdeles i regionale lofter og underlofter. Inden for de regionale lofter sikrer EIB gradvis en ligelig fordeling af lande inden for de regioner, der dækkes af EU-garantien.

Der er i lighed med tidligere udarbejdet en liste over lande uden for EU, der er potentielt støtteberettiget til EIB finansiering.

Regional integration blandt partnerlande, herunder økonomisk integration mellem før-tiltrædelseslande, naboskabslande og EU udgør et grundlæggende mål for EIB's eksterne finansieringstransaktioner. EIB har ligeledes mulighed for at støtte partnerlande gennem at facilitere udenlandske investeringer fra virksomheder i EU.

I forhold til den gældende garantiordning for EIB lægges der – på baggrund af en konsekvensanalyse – op til, at der i perioden 2014-2020 skal være mere fokus på mindre kreditværdige modtagere, hvor garantien skaber størst merværdi. Endvidere skal klimadimensionen styrkes for at begrænse drivhusgasudledningerne. Der lægges også vægt på, EIB-finansieringen skal koordineres bedre med Unionens politikker.

EU-garantien begrænses i lighed med den hidtidige garantiordning til 65 pct. af det samlede beløb, der er udbetalt og stillet inden for rammerne af EIBs finansieringstransaktioner. Kommissionen rapporterer årlig til Europa-parlamentet og Rådet om træk på garantien.

Den budgetpost, der afspejler budgetgarantien for EIB-lån til tredjelande, vil kun blive aktiveret, såfremt EIB rent faktisk gør brug af garantien i et omfang, der ikke kan dækkes af den såkaldte garantifond, der pr. 31. december beløber sig til 2.002 mio. EUR. Det indebærer i praksis, at det er meget usandsynligt, at budgetposten, der afspejler garantien, bliver aktiveret.

I 2012 og i begyndelsen af 2013 blev der trukket på garantifonden til dækning af misligholdte lån i Syrien.

De lande, som EIB kan investere i uden for EU til støtte for Unionens politikker i forhold til tredjelande, opdeles i 4 hovedgrupperinger:

1. Før-tiltrædelseslande,

- Kandidatlande: Island, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien, Montenegro, Serbien og Tyrkiet.
- Potentielle kandidatlande: Albanien, Bosnien-Hercegovina og Kosovo.

2. Naboskabs- og partnerskabslande

- Middelhavslande: Algeriet, Egypten, Israel, Jordan Libanon, Libyen, Marokko, Palæstina, Syrien og Tunesien.
- Østeuropa: Hviderusland, Republikken Moldova og Ukraine.
- Det sydlige Kaukasus: Armenien, Aserbajdsjan, Georgien og Rusland.

3. *Asien og Latinamerika.*

- Latinamerika: Argentina, Bolivia Brasilien, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Honduras, Mexico, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peru, Uruguay og Venezuela.
- Asien: Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, Brunei, Cambodja, Kina, Indien, Indonesien, Irak, Laos, Malaysia, Mongoliet, Myanmar, Nepal, Pakistan Filippinerne, Singapore, Syd Korea, Sri Lanka, Taiwan, Vietnam og Yemen.
- Centralasien: Kasakhstan, Kirgisistan, Tadsjikistan, Turkmenistan og Usbekistan.

4. *Sydafrika*

- Den Sydafrikanske Republik

4. **Europa-Parlamentets udtalelser**

Der foreligger ikke en udtalelse fra Europaparlamentet.

5. **Nærhedsprincippet**

Ikke relevant.

6. **Gældende dansk ret**

Sagen har ikke betydning for gældende dansk ret.

7. **Lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser**

Forslaget har ingen umiddelbare lovgivningsmæssige eller statsfinansielle konsekvenser. Der er dog tale om en garanti. Såfremt det bliver nødvendigt for EIB at trække på garantien, vil EU have færre midler til rådighed, som alternativt kunne have tilfaldt medlemsstaterne.

8. **Samfundsøkonomiske konsekvenser**

Garantien vil ikke i sig selv have samfundsøkonomiske konsekvenser, men EIB's investeringsaktiviteter vurderes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser.

9. **Administrative konsekvenser for erhvervslivet**

Forslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

10. **Høring**

Ikke relevant.

11. **Generelle forventninger til andre landes holdninger**

Alle EU-lande forventes at støtte forslaget.

12. **Regeringens foreløbige generelle holdning**

Regeringen kan støtte forslaget.

13. **Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg**

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.